

Mötesanteckning Ledningsrådet för hjälpmedel, 2026-04-21

Tid: Kl. 13:00 – 15:15

Plats: Digitalt via Teams

Närvarande

VGK	Anna Andersson	Fyrbodals Kommunalförbund
	Maria Ljung	Göteborgsregionens Kommunalförbund
	Erica Svensson	Sjuhärads Kommunalförbund
	Sverker Andersson	Skaraborgs Kommunalförbund
	Valon Hetemi	Göteborgs Stad
VGR	Carina Helgesson	Regionhälsan och Närhälsan
	Katarina Edlund	Habilitering & Hälsa
	Adam Goldberg	Privat regional primärvård
Ordförande	Maria Olsson	VästKom, strateg
Vice ordförande	Magnus Kronvall	VGR, Koncernkontoret
Försörjare	Erica Cedervret Nilsson	Försörjningsförvaltningen
Förhinder	Charlotte Widell	Sjukhus
	Lena Ludvigsson	Skaraborgs kommunalförbund (adj. socialtjänst)
Vakant	VGR	Sjukhus
Inbjudna	Magnus Hansson	Försörjningsförvaltningen (2a)
	Max Birath	Samverkansfunktionen (4a)
	Linnea Axéll	Försörjningsförvaltningen (4b)
	Piotr Gabrys	Samverkansfunktionen (4b)
	Harriet Stjärneborn	Försörjningsförvaltningen (4c)
	Henric Wichmann	Samverkansfunktionen (4d)
	Charlotta Andersson	Försörjningsförvaltningen (4e)

Samverkans- funktionen

Linda Augustsson, administrativt stöd och Anette Alfredsson, sekreterare

1. Godkännande av dagordning och föregående anteckningar

- a) Maria Olsson hälsar alla välkomna till dagens möte.

Dagordningen fastställs.

- b) Föregående mötesanteckning godkänns och publiceras på Ledningsrådets webbsida på Hjälpmedel i Västra Götaland.

2. Rapporter från Försörjningsförvaltningen

- a) **Underlag för preliminär prisjustering 30 juni, Hjälpmedelscentralen**
Föredragande: Erica Cedervret och Magnus Hansson
Underlag har funnits tillgänglig inför mötet.

Utifrån kostnader till och med mars 2026 prognostiserar HMC att kostnaderna på årsbasis kommer att öka.

De ökade kostnaderna beror på flera faktorer, såsom prishöjning i samband med produktupphandlingar, ökade avskrivningskostnader och att fler hjälpmedel kasserats. Hjälpmedelscentralen ser också att kostnadsökningen bland annat beror på att många hjälpmedel på lager med kvarvarande restvärde saknar tillräcklig efterfrågan. Nya upphandlingar under 2025–2026 har drivit oväntat hög efterfrågan på det nya sortimentet, bland annat på grund av nya funktioner. En stark bidragande orsak till det ekonomiska läget är att många läkemedelsautomater har beställts men inte förskrivits i motsvarande takt, samt i en del fall skickats tillbaka till Hjälpmedelscentralen.

Det preliminära förslaget på prisjustering innebär att hyrespriset på en av läkemedelsautomaterna sänks med cirka 30 %, för att stimulera till ökad användning av de som finns i lager. Hyrespriset på övriga hjälpmedel förväntas höjas med totalt cirka 14 % (Cirka 13 % för kommun och cirka 16 % för VGR).

För att främja recirkulation av hjälpmedel har en rad aktiviteter gjorts de senaste åren. Dialog förs idag i ledningsrådet om strategier kring prissättning och vilka ytterligare åtgärder som skulle kunna vidtas för att öka förståelsen hos förskrivande verksamheter om försörjningsavtalens prismodell och hur förskrivningsmönster påverkar det ekonomiska utfallet.

Dagens presentation publiceras på ledningsrådets SOFIA-yta.

Fortsatt hantering: Ärendet återkommer för ställningstagande på ledningsrådets möte 2 juni. Ledningsrådet önskar att beslutsunderlaget då tydliggörs utifrån dagens dialog, samt att det även omfattar utfallet av prisjusteringen för olika vårdgivare.

Samverkansfunktionen tar med ärendet i informationsmaterialet för kommunikation.

3. Beslutsärenden

Inga beslutsärenden att hantera på detta möte.

4. Information och dialog

a) Rapport från projektet Läns gemensam teknisk plattform

Föredragande: Max Birath

Max ger en kort statusrapport om pågående och kommande aktiviteter i projektet läns gemensam teknisk plattform, samt tackar ledningsrådet för hjälp med att få namn på kontaktpersoner för behovsinventeringen. Arbetet med förankring och dialog med intressenter kommer fortgå fram till september. Därefter tas beslut om vägval inför eventuell upphandling.

RFI skickades ut 20 april. Den ska ge konkretisering av förslag i en plattform, inför utredning av ekonomiska förutsättningar och juridiska frågeställningar.

Presentationerna läggs på ledningsrådets SOFIA-yta.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen.

Fortsatt hantering: Samverkansfunktionen tar med ärendet i informationsmaterialet för kommunikation. Ny lägesrapport ges på nästa möte.

b) Statusrapport upphandling nytt försörjningssystem och beställningsgränssnitt

Föredragande: Linnea Axéll och Piotr Gabrys

Avtalet för ny beställningsportal för hjälpmedel är nu påskrivet.

Linnéa presenterar en preliminär tidsplan för designfasen. Projektplan förväntas vara klar i september 2026.

Mikael Doi och Gunilla Ask som är processledare på Hjälpmedelscentralen kommer medverka i implementeringen av beställningsportalen som förändringsledare (Mikael) respektive utbildningsledare (Gunilla).

Linnéa och Piotr har regelbundna avstämningar, men Försörjningsförvaltningen har ännu inte presenterat ett utkast på plan för hur vårdgivarna, via beredningsgrupp IT-stöd, kan göras delaktiga.

Presentationen läggs på ledningsrådets SOFIA-yta.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen och poängterar vikten av att vårdgivarna görs delaktiga i processen för utformning och införande av beställningsportalen.

Fortsatt hantering: Samverkansfunktionen tar med ärendet i informationsmaterialet för kommunikation. Ny lägesrapport ges på nästa möte.

c) Sortimentförändringar inom produktområdet diabetes, CGM

Föredragande: Harriet Stjärneborn

Underlag har funnits tillgängligt inför mötet.

Västra Götaland står inför ett produktbyte eftersom leverantörer har meddelat att produkt för kontinuerlig blodsockermätning kommer att fasas ut under 2026. Den ersätts av en uppgraderad version.

För att den nya produkten ska fungera krävs en uppdatering av mjukvaran i insulinpumparna. Denna uppdatering görs endast på pumpar som fortfarande omfattas av garanti. Pumpar utan garanti behöver därför bytas ut.

Konsekvensen av förändringen kommer sannolikt att generera omställningskostnader för verksamheter i VGR.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen.

Fortsatt hantering: Läkemedelsnära produkter kommer ge information till berörda förskrivande verksamheter. Samverkansfunktionen tar med ärendet i informationsmaterialet för kommunikation.

d) Prioritering av ekonomi och kostnadseffektivitet i beslutsstöden för infasning av nya hjälpmedel

Föredragande: Linda Augustsson och Henric Wichmann

Underlag har funnits tillgänglig inför mötet.

Beslutsstöd används i processen för ändringar i Handbok för personliga hjälpmedel inom hälso- och sjukvård. De är verktyg för beredningsgrupper och ledningsråd vid ställningstaganden till förändringar av produktområden.

Syftet med beslutsstöden är att:

- produktområden som ska tas bort eller läggas till bedöms på ett likvärdigt och strukturerat sätt
- stödja en dialog om hälso- och sjukvårdens ansvar och vad som kan anses vara egenansvar
- underlätta horisontella och vertikala prioriteringar

I Ledningsrådets handlingsplan för utveckling av samarbetsorganisationen, under "Fokus ekonomi", lyfts frågan om ekonomiska aspekter ska värderas högre i beslutsstödet för in- och utfasning av produkter, än vad som görs idag.

Ledningsrådets dialog visar att det finns en bred samsyn om att beslut inom hälso- och sjukvården behöver bygga på en samlad bedömning där flera perspektiv vägs in, men att detta samtidigt är komplext. Ekonomi lyfts som en viktig faktor, men svår att värdera i relation till verksamhetsnytta och samhällsvinst.

Olika uppfattningar diskuteras om hur ekonomiperspektivet bör hanteras. Vissa menar att det bör lämnas som det är, medan andra ser ett behov av att lyfta det tydligare, exempelvis till ett mellanskikt i bedömningsmatrisen. I situationer där perspektiven väger jämt kan en differentiering mellan hög och låg prioritet vara ett stöd.

Manualen ses som ett viktigt stöd för att förtydliga innehållet. Samtidigt finns synpunkter på att begreppet "Målgruppens perspektiv" kan vara ottydligt och därför bör ses över.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen och anser att de framtagna dokumenten bidrar till enhetliga och genomtänkta beslut. Utifrån dialogen ges uppdrag till samverkansfunktionen att flytta "Ekonomi, verksamhetsnytta och samhällsvinst" till matrisens mellannivå och återkomma med förslag på rubriksättning för "Målgruppens perspektiv".

Fortsatt hantering: Samverkansfunktion reviderar matrisen i beslutsstöden enligt ledningsrådets uppdrag och återkommer med förslag på ändrad rubriksättning för Målgruppens perspektiv.

e) Information om ny hantering av kompressionsprodukter i och med ny upphandling/nytt avtal

Föredragande: Charlotta Andersson

Underlag har funnits tillgängligt inför mötet.

Produktkonsulent Charlotta informerar om ett nytt avtal för kompression och antitrombosprodukter som träder i kraft 1 maj 2026.

Det ordinarie beställningsförfarandet i webSesam påverkas inte utan fortsätter som tidigare, men i samband med det nya avtalet förändras

beställningsförfarandet via leverantörernas externa e-shopar, som främst används för måttanpassade produkter som inte kan beställas via webSesam.

För att uppfylla krav enligt GDPR och NIS2-direktivet (Cybersäkerhetslagen) ändras rutinerna så att personuppgifter, såsom namn och adress, inte längre används i beställningsflödet. Detta då leverantörernas e-shopar ligger utanför VGR:s kontroll. I stället ska kundnumret i webSesam anges. En annan konsekvens är att tidigare historik raderas i e-shoparna vid avtalsstart och att endast upphandlat sortiment syns för förskrivare i e-shoparna. Det nya sortimentet har även ett mer begränsat utbud av färger jämfört med tidigare sortiment.

Förändringarna har föranlett en del oro bland förskrivare och Charlotta besvarar under mötet frågor, både sådant som inkommit inför mötet och som framkommer under mötet. Ledningsrådet konstaterar att en del inte går att styra över, såsom förändrad lagstiftning och att vissa delar grundas i beslut som fattats inom VGR gällande sortimentsoptimering. Gällande synpunkter som kommit kring bristande delaktighet i upphandlingsprocessen reflekterar Charlotta att många specialister har deltagit i processen utifrån sin specifika kompetens och därför inte varit delaktiga i alla typer av beslut.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen och ser det som viktigt att få ta del av denna typ av förändring i samband med nya upphandlingar.

Fortsatt hantering: Hjälpmedelscentralen genomför olika åtgärder för att minska konsekvenserna av det förändrade beställningsförfarandet, såsom information via sin hemsida. Olika stödmaterial för beställning kommer att tas fram. Information har även spridits via Vårdgivarlytt och via hjälpmedelssamordnare på sjukhus.

f) Uppföljning av handlingsplan för utveckling av samarbetsorganisationen

Föredragande: Maria Olsson

De flesta områdena i handlingsplanen är omhändertagna. Tre punkter fanns inför dagens möte kvar under fokus ekonomi, varav dagens punkt om beslutsstöd anses hanterad. De två punkter som kvarstår är tidsatta till våren 2027.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen och beslutar att pausa kvarstående delar i handlingsplanen till våren 2027.

Fortsatt hantering: Två frågor som fokuserar på ekonomi i handlingsplanen tas upp igen våren 2027.

5. Ärenden utan föredragning

a) Rapport över volymer av digitala hjälpmedel hos patient/brukare

Bilaga med diagram över antal registrerade personliga hjälpmedel från juni 2025 till mars 2026 har funnits tillgänglig inför mötet.

Läkemedelsautomat med administrationstjänst tillsammans med digital blodtrycksmätare är fortsatt de hjälpmedel som förskrivs i störst omfattning.

Inom socialtjänst ses en fortsatt ökning av mobila trygghetslarm och digital tillsyn, men den största ökningen står digitala lås för.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen.

Fortsatt hantering: Statusrapport om digitala hjälpmedel återkommer på nästa möte.

6. Ärenden till och från Samrådsorganet (SRO)

a) Information till SRO

SRO kommer få ny uppdatering gällande hjälpmedelsfrågor under hösten 2026.

Vid förra ledningsrådsmötet lyftes en fråga om att få ta del av material inför SRO:s möten. Presidiet meddelar nu att detta inte kommer att delas i förväg, eftersom SRO bör få informationen först. I stället kommer mötesanteckningar från SRO att delas i efterhand via länk till anteckningarna.

b) Information från SRO

Kristina Lännergren (VästKoms direktör) och Magnus Kronvall deltog på möte 19 mars för att ge en lägesrapport. Magnus rapporterar att det då fördes bra dialoger och att SRO framförde att de har stort förtroende och är stolta över det arbete som bedrivs inom hjälpmedelsområdet.

[Mötesanteckning SRO 2026-03-19.](#)

7. Övriga frågor

a) Utvärdering av dagens möte

- Bra, mycket diskussion framför allt i början av mötet.
- Erica Cedervret Nilsson undrar om ledningsrådet hade önskat att även få förklaringsbilden kopplat till den preliminära prisjusteringen inför mötet. Maria svarar att det hade varit bra med en fördjupad klargörande analys inför mötet för att undvika en del frågor.
- Önskemål framförs om att få en kort bakgrund och ingress till varje ärende.

8. Kommande möte

Maria avslutar mötet och tackar alla för i dag. Nästa möte sker i digital form 2 juni.